

NAŠE TŘÍDA

Výběr článků pro začínající učitele

MGR. KATEŘINA MUSIOL KUCHNOVÁ, PH.D.

www.nase-trida.cz katka@nase-trida.cz

Creative Commons licence:

Uveďte autora, neužívejte komerčně 3.0.

POPRVÉ PŘED TŘÍDOU

<https://www.nase-trida.cz/poprv-pred-tridou/>

Blíží se září a s ním i Vám možná vstoupí do třídy nejen nové děti, ale i jejich rodiče. Takže hned první den můžete stát pod drobnohledem 25 párů dětských očí a před 50 páry očí dospělých rodičů či babiček. Což je docela velké publiku.

Bude toto září v září takových pohledů vaše první? Můžete být nervózní, ale všichni ostatní - rodiče i děti budou možná taky. Přijde k vám dokonce i televize nebo starosta? I to se může stát. Vše musíte ustát a ustojíte.

Byl to možná i váš dětský sen - stát před plnou třídou. A teď je to tady. :-)

NEPODCEŇTE PŘÍPRAVU

Určitě nepodceňte přípravu. Třidu a pomůcky budete mít určitě připraveny. Možná vám v průběhu přípravného týdne, který vám v prvním roce praxe nebo na novém pracovišti může připadat i krátký, přijde i vedení na tzv. "kontrolu připravenosti třídy". Ale co vám nikdo kontrolovat nebude, a na co by se příprava neměla podcenit, je dle mě, uvědomění si toho, co chcete v prvním dni ve "svém publiku" zanechat?

Asi většina z nás si pamatuje svůj první dojem z nástupu do školy. Já ho vidím v živých barvách i dnes. Vždy, když dětem připravuji pamětní listiny na vstup do školy, myslím na ten svůj list s básničkou "Cestička do školy", který jsem dostala až druhý den. :-)

Proč? Mé jméno měla moje první paní učitelka připraveno na listině špatně - v té době jsem rozhodně neměla dvojitě příjmení :-). Takže, poučená z cizích chyb, kontroluji jména důsledně a stejně mám připravenou i nějakou listinu prázdnou a fix na okamžitou případnou opravu, pokud by i data ze sekretariátu byla chybná. Může se to totiž stát. A já nechci, aby nějaký můj školák měl zážitek jako já. Obecně i při jiných akcích či rozdávání balónků, cen a diplomů, mám vždy v záloze nějaký kousek navíc, kdyby náhodou... Stejně tak i lavici s připravenými pomůckami mám "navíc". (Pak se případně vše vrátí ekonomce nebo hospodářce školy).

Snažím se písemně si stručně připravit to, co chci v první den sdělit, ale poznámky mám jen v odrážkách, rozhodně se nic neučím zpaměti. Bylo by to nepřírozené a strojené a pokud by vám vypadl text, mohli byste být z toho o to více nervózní.

ZÁKLADNÍ INFORMACE - STARTOVNÍ INFO

Jsou věci, které si rodiče ani děti v návalu emocí nezapamatují - jako termíny, pomůcky, atd... Proto rodičům ještě během přípravného týdne píšu mailem "1. krátkou zdravici" s přílohou - "startovní info". :-) Většinou mi rodiče hned i odepíší a první kontakt máte nenásilnou formou za sebou. A tak už pak nestojíte před úplně novými cizími lidmi. A pokud si umíte poradit se psaním emailů, tak tím už máte první dojem za sebou. Takže pozor i na to - můžete si tím pomoci, ale i uškodit, pokud i mail podceníte nebo odbudete! :-) Případně můžete mít informace pro rodiče vytištěné na stolech dětí. S obsahem hromádky bych všechny seznámila, ať se to děti nesnaží prozkoumat samy a rodiče či vy je nemusíte hned na počátku školního roku napomínat... natož před video a foto záznamy. :-) Na to se taky připravte, myslím, že ani GDPR "nezabrání" rodičům, zvěčnit si tento den a pochopitelně můžete být v záběru.

Tak a zbývá druhá část publika. Ta nejhlavnější - vaši žáci, ti, kteří vás budou mít před očima několik měsíců, zřejmě i let. Já se snažím být vždy přirozená. Nemluvím ve zdrobnělinách. Vaši žáci už nejsou miminka ani děti ze školky. Vždyť minimálně rok, či více, už poslouchali, že v září z nich budou "velcí školáci". Tak to neshodte tím, že z nich uděláte "mrňata". Oni nejsou! Naopak. Brzy zjistíte, jaké osobnosti a individuality máte v týmu. Od počátku беру školní děti jako partnery, nepodceňuji je, vedu je ke slušné a zdravé otevřené komunikaci s respektem a úctou. A i to by si z prvního dne měli odnést všichni - děti i rodiče. Že si zaslouží vaši důvěru a že vám půjde o to, aby jste ve třídě byli všichni spokojeni a bylo vám tam dobře.

OBLEČENÍ

Co nepodceňte je tedy nejen to, co a jak budete sdělovat, ale i v čem to budete sdělovat! :-) Možná to zní nemístně, ale dříve, než promluvíte, vás všichni uvidí a budou si prohlížet "tu naši/ toho našeho" nového třídního. Oblékněte si to, v čem je vám dobře a pohodlně. Nenuťte se do sukně či šatů, pokud jste kalhotový typ. Učitel sportovec, který nesnáší kravaty, ji rozhodně nemusí být sešňerovaný. Dámy, pozor na délku sukní a hloubku výstřihů. Během praxe a přípravy

vysokoškolských studentů oboru učitelství jsem měla možnost vidět stovky výstupů před tabulí a následně před kamerou. Vždy se tomu studenti podívovali, když jsem to předem zmiňovala a vždy se našel někdo, kdo svou úpravu zevnějšku - včetně účesu - podcenil. Nahazující vlasy padající do očí nebo přes děti, popotahovaná sukně, špatně zakasaná košile, to asi není to, na co chcete, ať děti s rodiči vzpomínají. Takže i přípravě "uvítacího oblečení" trochu pozornosti dejte. A největší ozdobou každého je úsměv. :-)

ČASOVÝ PLÁN

Dejte si i v první den časovou rezervu. Může vás ještě ráno odchytit vedení, že nějaký žák přibyl, nebo se odhlásil, že jste nepodepsali nějaký dokument... a pokud dojdete "před osmou", může vás to zbytečně vystresovat.

Rodiče i děti vítám ve třídě. Někdy rozpačitě vcházejí a nevědí, kde stát či čekat. Je dobré je vyzvat a případně jim ukázat, zda je ve třídě něco, co hned stojí za pozornost. Pokud máte někde vyvěšené nějaké informace, nasměřujte je, nebo jim je můžete nabídnout osobně v tištěné podobě. I když myslím, že méně je více. Než se usadí a děti si odfoťí, "bude osm". :-) Někdy může být školní rok zahájen proslovem vedení na zahradě, v aule, rozhlasem. To si zjistěte a případně i o tom předem můžete rodiče informovat mailem, ať i oni jdou do školy klidněji.

PODTRŽENO, SEČTENO...

Takže "podtrženo, sečteno" - Buďte připraveni! - po všech stránkách a i díky tomu můžete být pak klidnější. Buďte přirození, slušní a kultivovaní - včetně způsobů chování, mluvy i úpravy zevnějšku. Mluví za vás od první chvíle nejen vaše slova, ale i vzhled, vaše pohyby a také činy.

A první dojem můžete udělat jen jednou! :-)

PRAVIDLA VE TŘÍDĚ

<https://www.nase-trida.cz/putovani-po-ostrovech-pravidla-ve-tride/>

PUTOVÁNÍ PO OSTROVECH – PRAVIDLA VE TŘÍDĚ

Možná se chystáte k novým prvňáčkům, možná dostanete nové děti na prvním stupni a možná zvažujete jejich třídní motivaci a vyvození pravidel.

Mně se osvědčilo, že je fajn, když si pravidla děti "osahají", zažijí, objeví a ví, proč a jak k nim došly. Pak je o to více přijmou za vlastní a řídí se jimi. Za samozřejmost pochopitelně pokládám to, že jako učitelé jsme ve třídě sami příkladem nejen v dodržování oněch pravidel, v jednání, ale i v dodržování slibů, času a termínů z naší strany vůči žákům.

Jak jim i rodičům říkám: "Nechci po vás nic, co bych sama nedělala. Vše platí pro nás pro všechny. Jsme teď na jedné lodi".

Asi si všichni ze svých školních lavic pamatujeme období začátku školního roku v kterékoliv třídě, kdy se nám jen přečetl školní řád. Pamatuji si i absurdní chvíle, kdy jsem jako učitelka měla vyžadovat podpisy na listinu, která "potvrzovala", že žáci byli s obsahem dokumentu seznámeni a ta se odevzdávala do kanceláře školy ... I od týdních prvňáčků, takže s dětským neobratným podpisem či malůvkou. Tady snad ani nemůžu vložit smajlíka.

Teď po mně nikdo žádný dokument nechce a přece jen nám ve třídě celý rok i déle visí listina i s podpisy a třídní každodenní soužití nám provází s úsměvem a přirozeností. A tady už ho i ráda vkládám. :-)

Níže se tedy pokusím popsat, jak se "vydáváme na ostrovní cestu" za pravidly ve třídě my.

CÍL

- vytvoření pravidel komunikace a soužití ve třídě
- upevňování pozitivních vztahů a tolerance
- ohleduplnost a spolupráce

součinnost a zodpovědnost

MOTIVACE

- cestování po ostrovech
- hledání ukryté mapy
- rozprava nad mapou
- cestování po ostrovech

VĚK

1.- 3. ročník, možnost spolupráce se staršími dětmi (Jeden rok byli původními obyvateli mí bývalí třetáci a cestu odkrývali novým prvňákům, což napomohlo i mezitřídním vztahům).

ČAS

45 - 90 minut. Podle počtu dětí a s ohledem na jejich pozornost a zkušenosti s bočním vedením i hrou v roli

POMŮCKY

- mapa
- pečetě jednotlivých ostrovů
- znaky pro vládce – koruna, plášť, žezlo, trůn

MOŽNÝ PRŮBĚH

Učitel již dříve ukryje ve vymezeném prostoru zatočenou mapu (ve třídě, v tělocvičně, na hřišti, na chodbě...). Dětem vysvětlí, že potřebuje pomoci mapu najít. Upozorní je na to, že každý z nás má rád překvapení a objevování a tak, aby si to zažil každý, nedonese ji hned ten první, ale naopak, když ji najde, bude dál tichá a nenápadný a po jejím nalezení si jen tiše sedne do kruhu, který se bude postupně zvětšovat, podle těch, počtu úspěšných "objevitelů"...

A JDEME DÁL UŽ V BODECH:

Poslední donese mapu do kruhu.

Od této chvíle už nejsme sami, jsme **posádka**, která jde studovat mapu a směr plavby. Seznámení se se jmény ostrovů (Usměvavý domov, Země bystrého ucha, Země zastaveného času, Srdečný dobrákov, Ostrov ticha a klidu).

Možná **úvaha nad tím, co se na jednotlivých ostrovech naučíme** a přivezeme si na ten svůj třídní - Usměvavý domov, aby nám tady bylo dobře.

Vyplouváme - z Usměvavého domova, kde se chceme vrátit poučení tím, jak se žije jinde a co nám k tomu našemu úsměvu doma napomůže.

Mezi jednotlivými ostrovy se „**přpravujeme**“ různými pohyby – plaveme, letíme balónem (který před odletem společně imaginárně nafukujeme), plujeme na společné lodi (kterou vytvoříme ze sebe), jedeme vlakem ...

Na jednotlivých ostrovech čeká vládce, který mluví svou řečí. Může ho představovat učitel v roli nebo starší žáci, které si "půjčíte".

Sepíšeme smlouvu, podepíšeme a přiložíme pečetě sousedních ostrovů poznání, smlouva je vyvěšena ve třídě, pravidla respektujeme, sami si ve třídě stanovujeme sankce, pokud je něco porušováno a pokud je vůbec potřebujeme.

Ve svých třídních průkazech, kde si denně žáci hodnotí a reflektují den sami i učitelem, je na první stránce vlepený list z Ostrovní plavby.

OSTROVY POZNÁNÍ

Země bystrého ucha

Zde vládce mluví polohlasem, má ruce přiložené k uším, posádka musí pochopit, že s nikým, kdo nemluví stejně, se král nebaví, tomu, kdo to odhalí, svěřuje další informace, vítá ho a ostatní se přidají, až mluví všichni stejnou řečí, celá skupina dostane úkol – vzkaz předaný tichou poštou – obdrží pečeť.

Země zastaveného času

Vládce mluví a pohybuje se zpomaleně, až na to děti přijdou a mají všichni zase společnou řeč – dostanou úkol a jsou seznámeni se slovem „ŠTRONZO“. Jeho užití a pochopení si pak vyzkouší v improvizaci na trhu, při zobrazení profesí... - král řekne své „kouzelné slovo“ – návštěvníci se zastaví jako sochy a postupně se představí, oživnou, kým v této zemi jsou a proč – splněný úkol – pečeť.

Srdečný dobrákov

Vítá je král s úsměvem, zdvořile, úslužně, se semknutýma rukama, jako by prosil. Úkolem je složit puzzle, slova – DĚKUJI a PROSÍM a pak je použít v nějaké situaci ve dvojicích, po splnění obdrží posádka pečeť. Pokud nikdo ve třídě nečte, tak můžete mít místo písmenkového puzzle připravený obrázek puzzle v situaci, kdy se slova používají a pak ji skupiny dětí sehrají. (pozn. podle počtu dětí uzpůsobte i počet případných skupin dětí, pro které úkoly na jednotlivých ostrovech v kopiích připravíte a uzpůsobte i onen způsob přemístění s ohledem na bezpečnost žáků).

Ostrov ticha a klidu

Vítá nás král, co chodí po špičkách – úkolem je naučit se reagovat na symbol „špendlík“ (prsty ve „špetce“-jako by špendlík drželi, vzpažená ruka), kdo gesto zpozoruje, zvedá ruku taky, nesmí mluvit. Úkol, který od vládce posádka dostane je vytvořit les - procházet se lesem, jako divá zvíř, lovci, vytvořit zvukový plán... na gesto „špendlík“ se utiшит, ale ne zkamenět. Po splnění získává posádka pečeť.

Usměvavý domov

Návrat ke králi - k třídnímu učiteli, který nás vyslal na cestu, abychom se něco naučili, dozvěděl. Teď si vyprávíme, co jsme viděli, zažili a poznali. Sepíšeme a podepíšeme listinu, pokud souhlasíme a myslíme si, že nám poznání z ostrovů zpříjemní každodenní třídní soužití. A i děti pochopí, že slušnost - pozdrav, prosba a díky, naslouchání a gesta jsou možnou cestou.

INSPIRUJTE SE A ZKOUŠEJTE

Uvedený scénář je jen odzkoušeným a fungujícím návrhem a může být jen inspirací či podnětem pro další použití. Určitě může dojít k obměnám a rozšíření podle vlastního uvážení a dle potřeb a ohledům vzhledem ke skladbě třídy.

Přeji vám úspěšnou třídní plavbu plnou příjemných a dobrodružných dní ve světě poznání, vědění a objevování. :-)

SPOLUPRÁCE S RODIČI

<https://www.nase-trida.cz/spoluprace-s-rodici-a-tridni-schuzky/>

Jste-li začínající učitel, stáli jste na praxích pár hodin před žáky, měli nějakou dvou týdně hospitačně-asistentskou praxi a jednu dlouhodobou během studijní přípravy, možná. Ale stát před rodiči a jednat s nimi budete zřejmě až během skutečného nástupu do práce. A na toto vás škola během studia většinou nepřipraví.

CO SE MI OSVĚDČILO?

- hned od prvního jednání s rodiči - mailem nebo osobně, vystupuji jako člověk s respektem a úctou, ale jako profesionál. Nikdy nejsem arogantní, nadřazená, útočná. Pokládám se za komunikativní, slušnou, otevřenou a se smyslem pro humor, ale i pro pravidla, která jsou v zájmu naší součinnosti a s ohledem na děti.
- být připraven, mít podklady a informace - o žácích, škole, akcích,... případně vědět, kdo ve škole je k daným věcem a dotazům kompetentní a kam tedy případně rodiče odkázat, když dotaz či problém přesahuje vaše třídnické kompetence, nebo vědět, kde informace získat a následně je sdělit rodičům, pokud se tak domluvíte.
- jedním otevřeně a věci nazývám pravými jmény. Na prvních třídních schůzkách nastavuji pravidla komunikace i mezi mnou a rodiči (maily, mobily, osobní konzultace...).
- rodiče vědí, kdy a kde mě zastihnou před nebo po vyučování, pokud je potřeba.
- snažím se jednat a řešit problémy či osobní citlivé věci jinde než mezi dveřmi třídy a na chodbě. Ctím soukromí a diskrétnost v citlivých záležitostech.
- vyskytne-li se nějaký problém, řeším, nepřehlížím, neodsouvám.
- držím slovo a termíny.

respektuji a očekávám respekt a podporu rodičů v zájmu dětí (Na 1. třídních schůzkách uvádím příklad:

Jsem nekuřák, je mi jasné, že někdo v rodinách dětí kuřákem být může, ale my se třeba v hodinách můžeme bavit o životosprávě a tak vám děti můžou domů přijít s "moudrem: ale paní učitelka říkala, že...". Prosím, zdržte se případných našťvaných poznámek na mou osobu. :-)

Nepotopte mě, já vás taky nikdy nepotopím, i když spolu třeba nebudeme muset souhlasit... většinou pak na sebe všichni vyšleme chápající pohled, že víme, o čem ten příklad je.

- říct rodičům - "důvěřujte, ale ne slepě, případně prověřujte!" Děti někdy ze strachu nebo zapomnětlivosti nebo z fantazie mohou vymyslet uvěřitelné i neuvěřitelné story, ve kterých můžete sehrát kladnou i zápornou hlavní či vedlejší roli.
- vysvětlit - co, proč a kdy budete zadávat za domácí úkol (některá nedodělaná práce dítěte totiž běžným úkolem být nemusí a pak se rodič diví: "že má tolik úkolů" atd.)
- o školních a mimoškolních akcích informuji s dostatečným předstihem.
- vybírané platební částky potvrzuji do deníčku, žákovské, nebo mailem.

TŘÍDNÍ SCHŮZKY

- nepodceňuji obsahovou ani časovou přípravu.
- program schůzky mám promítnutý na plátno přes dataprojektor.
- při "hlasování" o nějaké záležitosti, podnět nebo závěr připisuji do původního programu, stejně jako případné podněty a postřehy či doplnění programu ze strany rodičů.
- po schůzkách kompletní dokument posílám všem rodičům na mail - vždy v hromadné třídní komunikaci používám skryté kopie adresátů.
- už nevedu "sešit třídních schůzek", ale jsou školy, které ho plošně stále vyžadují.
- během hromadných schůzek nevařím kafe ani čaj. Případně odkážu na školní pitný režim (automat, barely s vodou...)

OSOBNÍ KONZULTACE

- už někdy na školách zcela nahrazují nebo doplňují třídní schůzky.
- mám připravený rozpis termínu, kde se rodiče již dva týdny předem zapisují.
- na schůzku mám s sebou připraveno vždy třídní žákovské portfólio, písanku a pracovní sešit z matematiky, případně témata, co potřebuji s rodiči probrat.
- jsou většinou v osobnějši, otevřenější a neformálnější atmosféře, než hromadné třídní schůzky se všemi rodiči a zřejmě i proto se od nich na školách upouští.

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE

- na schůzkách či při osobním setkání se rodičů ptám, či je vyzývám k možné spolupráci.
- ptám se na možný tip na zajímavou akci či výlet, který by nám doporučili, jsou rádi, že se pak mohou "podílet" na programu třídy.
- někdy sami nabídnou reklamní předměty nebo návštěvu na jejich pracovišti.
- maminky a babičky výborně a rády pečou a nechají děti zdravě mlsat.
- je dobré mít na mimoškolní akci doprovod a je fajn, když se domluvíte s některými dobrovolníky z řad rodičů. Většinou se po prvních schůzkách sami nahlásí dva tři a ostatní pak jsou přemluveni doma dětmi, že chtějí, ať jindy jde právě jejich mamka nebo taťka. :-)
- setkala jsem se s tím, že maminky společně našly třídní polštáře, prostírání či mikulášské punčochy.
- úžasné jsou tvořivé dílny plné šikovných rukou a nápadů.
- zažila jsem, že se jelo na sobotní výlet vlastními auty a minibusem.
- organizovaly se narozeninové a zahradní oslavy...

Mám milou zkušenost s tím, že rodiče většinou sami vidí, co přinášíte a nabízíte jejich dětem vy, a pak se vám to samo vrací, že i oni chtějí pomoci vám, svým dětem a třídě. Rozhodně je neúkolujte a nepřetěžujte.

Sami nejlépe vycítíte, s jakou třídou rodičů jednáte a o co si můžete dovolit je

slušně a zdvořile požádat. Určitě to nejde všechno v září. Vztahy a spolupráce se budují a staví a základ startujete a tvoříte vy.

BONUS: MÁMA U TABULE

<https://www.nase-trida.cz/mama-zpet-u-tabule/>

Nádherné období mé mateřské je za námi. Čas prostě nejde zastavit. A když se po rodičovské vracíte do práce, zpět ke katedře, možná se nestačíte divit a možná si kladete mnohé otázky... :-) Možná si chvíli připadáte i ztracená a vyčerpaná, ale nebojte, přejde to, vše zvládnete. Já si tím v posledních týdnech právě prošla.

Vstupujete do neznámých či známých školních vod? Je to krok novým směrem? Nebo je škola o tři roky dál, nebo se naopak zastavila, či vám utekla? Cítíte se znovu jako začátečník, nebo jen oprášíte krabice pomůcek a zásobníky aktivit a jedete jako dříve? Těšíte se, bojíte se, budete stíhat, nebo budete ve stresu, že nejde stihnout vše - být mámou i učitelkou, mít spokojené žáky i rodiče, mít funkčně vybavenou a připravenou třídu a mít šťastnou a spokojenou rodinu, fungující i uklizenou domácnost? Čeká vás známý či obměněný kolektiv nebo úplně nová škola? Co vaše dítě ve školce, jak to zvládne tuto změnu a novou etapu života, do které - spolu, ale i bez sebe vstupujete?

Já si říkala, že se snad zadaptuji a srovnám s novým režimem a pracovním místem tak do dvou měsíců. Učení se snad nezapomíná, praxi mám, materiály taky, děti jsou děti, i když z různých podmínek, a školní tým vypadá taky fajn a na novou práci se těším. Takže dořešit ranní školku a nenosit si práci domů. Šla jsem tedy zpět do procesu s tím, že to "asi bude časově náročnější, ale zvládnout se to musí, nejsem ani první ani poslední!" :-) Ufff, sedlo si to, myslím, už po měsíci a půl.

PRVNÍ PROBLÉMY

šok první - **únava** - chybělo mi "mateřské poobědové spaní" ... a tak jsem odpoledne měla totální útlum a pak zívala za volantem, proto jsem si hlasitě zpívala v autě nebo měla hovory - na hands free. :-)... ono totiž i dojmů po návratu do procesu bylo dost a bylo třeba je ventilovat. :-) a některé story raději kámošce než manželovi. :-) Každopádně je úžasné, když máte s kým zreflektovat den. :-)

šok další - nebo spíše mateřská obava - musela jsem **přenechat zodpovědnost za výchovu a vliv na své dítě jiným pedagogům** a sama se jít věnovat "cizím" dětem... uff, to jsem zvládla bez slz a bez výčitek. Ale jedině díky obrovské pomoci manžela, který obětavě tři týdny dopoledne sedával ve školce s dcerou, aby si zvykla a pak ji bral domů uspat. Ve školce spala až po třech týdnech. Jinak chodila "poo". Takže jsem byla ušetřená těm ranním situacím a pláči matek i dětí, jak mě "strašily" babičky a kamarádky. A vše se zvládlo taky díky tomu, že jsme doma nepodcenili výběr školky a přípravu na ni, a spoléháme na tamější personální tým.

KOORDINACE ČASU

koordinace času - kdo jiný by měl zvládnou práci s časem než "akční máma", která koordinuje několik akcí najednou a musí mít oči všude a přehled o všem doma i kolem dítěte? :-) Znáte to určitě všechny. :-) Jsem typ, pro který je "plný diář" akcí samozřejmostí, nemám ráda "prázdný den", ale...

první dva týdny jsem si říkala, že nebudu plašit a dám si čas, protože nevím, nakolik budu hned "paní svého času." :-) A tak to bylo dobře, byla jsem totiž ve stavu, který jsem si vybavila, že jsem zažívala v prvním roce učení před 15ti lety, kdy jsem se domů první měsíce vracela kolem čtvrté a byla ráda, že jsem si sedla, ale teď? NOVINKA - doma už po návratu z práce není prázdno, vracím se s vlastním dítětem ze školky, které "chce program a akci" a já ji chci vlastně taky, i když na to teď nemám úplně sílu.

Takže první týden jsem se původně "šetřila" a byla jsem bez plánů a omezila se na společnou procházku do lesa, na nákup v drogerii, papírnictví s velkými frontami, nebo domácí malování, lego a pečení. Žádná předem sjednaná setkání s kamarádkami s dětmi, bazén, protože jsem přece nevěděla, jak budu stíhat.

Druhý týden jsem šla pro sebe přirozenější cestou plánování a tak už jsem věděla, který den, co odpoledne po vyzvednutí dcery ze školky podnikneme. A změnou oproti minulému týdnu bylo to, že jsem se "mohla těšit" - na hřiště, na babičku, na společnou ZOO s kamarády a věděla, s čím časově i energií počítat.

ZTRÁTA MOTIVACE

A právě, když teď píšu tento článek, skočil mi tady dotaz jedné školní třídní mámy, která už má teď středoškolačku. A ptá se mě: když ztrácíš motivaci...co ti pomáhá ji zase získat? A já na to: pro mě je pohon - dětský pohled a úsměv, a pocit

zodpovědnosti za to, dát jim maximum a prožít, nejen přežít s nimi den...a vědomí toho, že to, co dělám, má smysl... A tady teď dodávám, že nově spojuji dva světy - dopolední školní se školními dětmi, a pak ten domácí rodinný s vlastním dítětem ... a ani jeden nechci a neumím šidit.

MOJE 3 PRVOTNÍ OBAVY Z NÁVRATU DO PRÁCE

- budu mít školní děti stejně ráda jako dříve, když mám teď už nejradši to své?
- budu umět oddělit svět školní od domácího?
- budu muset někde něco omezit, ubrat, změnit?

Obavy odvál podzimní vítr, vše společně zvládneme - ve škole, ve školce i doma a jsem za to nesmírně ráda a klepu - buch, buch, buch. :-). Jsem pořád stejně haptická a klidně a ráda obejmou a potulím i třídní děti. Neumím napsat "ty cizí děti", protože cizí od září už nejsou a pak už ani nikdy nebudou.

Myslela jsem si, že budu podvědomě přemýšlet nad tím, jak se doma zvládlo ráno, co se děje ve školce, jak se asi dcera v danou chvíli má, co dělá... Ale ne, na tyto myšlenky není ve školním dění čas. Víím, že jde s tatínkem, víím, že ráno vše zvládnou a i kdyby byl nějaký problém, dozvím se to až odpoledne, protože teď bych tomu stejně nepomohla. A víím, že během dne je v prostředí, kde se o ni starají. Musím věřit jí i dospělým. A věřím.

CO JSEM OMEZILA?

A co jsem omezila? Zatím jsem ještě nestihla vychytat to, že mi někdy unikne, že suším prádlo venku dva dny, i když podzimní plískanice už mě asi naučí... Ale domácnost úplně nezanedbávám - vysaje mi ufon, pračku naplním, žehlím až hromadu na jeden dvouhodinový záťah a raději poslechnu dceru, když zavolá: "mami, pojd' se tulit", než abych šla leštit stůl. V tom jsem trošku ubrala... V jazyce mé kamarádky, která mou mamku titulovala republikovým hygienikem, jsem teď asi jen tím oblastním a ne už tím krajským, jak hodnotila dříve mě. :-). Přiznávám, poprvé mám v kuchyni neseřazené skleničky a talíře podle vzorku, ale lžičky držím pořád dle druhu, ti co mě znají, vědí :-). A taky jsem teď nestihla příliš psát zde... Ale mám vypsanou třídnici, výkazy, plány... znáte to. :-)

Dokonce mám už i po dvouhodinové hospitaci. A protože píšu povinně denně zprávy s fotkami na školní web, nestíhám už denně psát a fotit dceru. Ta má po

třech letech každodenního deníku "zápis" už jen jednou za měsíc. V tom jsem "musela vyměnit" zápis za zápis.

Pořád u mě platí, že jsem náročná na sebe a až pak na ostatní a nechci po nich nic, co bych sama nedělala, pořád platí, že mám ráda pořádek, systém a řád, ale už nějakou dobu mám na prvním místě to, že nejde-li o život, nejde o nic. A já si chci užít naplno i tuto svou novou životní etapu, do které jsme s dcerou vstoupily - etapu mámy i učitelky. A chci být dál spokojenou a šťastnou. Víím, že to jde. Znáím pár těch, které to zvládly a zvládají a těm díky za inspiraci, v tom, že víím, jak to chci i jak to nechci.

NOVÝ RÉŽIM

Jako matka jsem se nenechala převálcovat častým názorem, že: "na mateřské nejde stíhat, je to stereotyp, nuda, hrábne ti z toho, nebudeš mít navařeno, uklizeno a nebudeš mít na sebe a na nic čas, budeš mluvit v jednoduchých větách." Nevěřila jsem tomu a šla cestou intuice a i má profese mi někdy byla nápomocí. Prošla jsem těmi třemi lety bez čtení časopisů a knížek na téma mateřství a myslím, že jsme si společně tři roky s dcerou maximálně užily a neměnila bych ani jeden den. Nemůžu napsat - užily jsme si tři roky doma - protože jsme nebyly jen doma. Chodily jsme do přírody, na hřiště, k babičkám, kamarádkám, zorganizovala jsem třikrát týdenní mateřské výpravy na chalupu s pěti maminkami a šesti dětmi, jezdily jsme na hory, na svatby, stihla jsem wellness, večere, cukrárny, pracovní pohovory, lyže i bazén... A když se ohlédnu zpět, mám za sebou nádhernou životní etapu a jsem pyšnou, spokojenou a šťastnou ženou - mámou, manželkou i učitelkou. A víím, že dítě je nejlepším zrcadlem a jsem vděčná za to, co ve své dceři vidím a mám... Asi jako každá máma! :-)

A teď když jsem zpět v práci, zní mi v uších z dřívější praxe jiné věty: "No jo, až budeš pracovat a mít dítě, to uvidíš, to ti začne doma druhá šichta, to nebudeš nic stíhat, to nebudeš vymýšlet takové akce a budeš ráda, že jsi ráda..." Vědomě a ráda i toto popírám, třeba i tím, že myslím, že vše jde stihnout, když se chce... Třeba Halloween budeme ve škole slavit až den po, tedy 1.11. , po dopoledni, kdy se ve třídě sejdem v maskách a nad duchařskými úkoly, pak s dcerou ve školce vyrobíme lucerničku a půjdeme společně uspat školkovou zahradu, se pak vrátím na noc za školáky.

V prvním týdnu po návratu v práci jsem si říkala: Tak na mateřské jsem články nečetla, ale o tom, zda a jak se má zvládnout práce, školka a domácnost, bych si

možná i něco přečetla... Kamarádka mi řekla: " hmmm, na to asi článek nebude, budeš ho muset napsat." Googlila jsem jen krátce "návrat do práce po mateřské, práce po rodičovské dovolené." , vypadli mi legislativní odkazy na to, na co máme po návratu právo atd. A i když jsou tyto naše stránky o inspiraci do výuky a z výuky, měla jsem potřebu se o tomto svém rozpoložení zmínit a vypsát, třebaže to je nejdéle psaný osobní článek. :-) Snad mi to, u vás čtenářů, projde. :-)

Vím, že nechci být uštvanou, ve stereotypu zjetou, bez invence a zájmu. Jsem tou, která učí nadšeně školáky a těší se na každou vyučovací hodinu, ale pak se o to více těší na svou holčičku a její zážitky ze školky, které chce zase doplnit i o ty další společné rodinné. Poznala jsem, že děti - školní i vlastní, vás dokážou povznést i položit a přečtou ve vás všechno.

K tomu, abych nepadla, jsem si musela zvyknout na nový režim a zkoordinovat domácnost a práci. Moc úsilí mě to ale nestálo, protože jsem i v předchozích letech "kmitala". Nevykašlala jsem se na práci a i během mateřské byla mezi lidmi z oboru - mezi kolegyněmi ze škol, šla jsem na několik školení, vedla semestr na výšce, odvedla se studenty ke státnici několik diplomek, v posledním půl roce rodičáku se přidala do profesních skupin na facebooku, zkompletovala a upravila si životopis a profil na sociálních sítích, a v neposlední řadě dala za pravdu svému muži a rozjeli jsme tento web. Školku a povinnosti s tímto režimem spojené máme doma rozdělené a proto to jde nakonec hladce.

Takže pokud si v prvních dnech/ týdnech po návratu či startu v práci říkáte: kdy se zastavím z toho kolotoče, kdy si odpočinu, kdy si zajdu ke kadeřníkovi a na masáž...?! Odpověď bude asi: až budete chtít, až si vše časově rozložíte a budete vědět, čemu a kdy dát přednost, co je důležité. Ale asi nejde čekat zázraky a časově nafouknutý den, pokud s časem neumíte pracovat.

Přeji vám krásný podzim nejen v rolích učitelek a maminek. :-) Obě role jsou krásné a věřím, že je jde obě skloubit, přesto, že to někdy může být trochu náročné a únavné. Ale ty úsměvy dětí přece stojí za to. Já se o to snažím a dětská zpětná vazba mě nabíjí. Mějte se moc hezky...

NAŠE TŘÍDA

Výběr článků pro začínající učitele

*Debuji
Kadla*

MGR. KATEŘINA MUSIOL KUCHNOVÁ, PH.D.

www.nase-trida.cz katka@nase-trida.cz

Creative Commons licence:

Uveďte autora, nežívejte komerčně 3.0.